

Muuttolinnut-ryhmän Anu Seppälä opettaa suomen sanastoa kuvakirjan avulla.

Anu Seppälä i gruppen Flyttfåglar lär deltagarna finska ord med hjälp av en bilderbok.

Muuttolintujen matkappaat

Punaisen Ristin Muuttolinnut-ryhmässä vapaaehtoiset näyttävät tulokkaille suomalaisen yhteiskunnan lempeämmät kasvot.

TEKSTI VEERA MOLL KUVAT LIISA TAKALA

KAARLENKADUN vastaanottokeskuksen aulassa on ruuhkaa. On maanantai-ilta, kello puoli seitsemän ja talon asukkaille jaetaan postia. Samasta syystä kerrosta ylempänä on vielä tyhjää. Suomen Punaisen Ristin kieltenopetusryhmän piti kokoontua siellä jo hetki sitten, mutta kuten tavallista, aloitus viivästyy.

Vapaaehtoiset järjestelivät pöytiä pieniin ryhmiin ja valitsivat yhteisestä kansiosta opetusmateriaaleja. Vapaaehtoinen voi opettaa esimerkiksi aakkosia, numeroita ja kellonaikoja. Jotkut ryhmän oppilaista ovat jo niin pitkällä, että kieltenopiskelussa keskitytään kansion loppuosan materiaaleihin: verbeihin ja helppoihin lukukappaleisiin.

Tunti aloitetaan jakamalla osallistujat tasoryhmiin. Muutamia tulijoista ovat ensikertalaisia, mutta suurin osa tuttuja kasvoja.

Muuttolinnut-ryhmän vastuuvetäjä **Satu Vaara** kertoo, ettei koskaan voi tietää, näkeekö opiskelijaa enää seuraavalla kerralla. Turvapaikkaa odottava asukas saatetaan koska tahansa siirtää toiseen vastaanottokeskukseen. Moni käännytetään kokonaan pois maasta. Viime vuonna 3 651:sta turvapaikkaa hakeneesta 1 346 sai jäädä Suomeen. Epävarmuudesta huolimatta tahto oppia kieltä on Vaaran mukaan kova.

– Ehkä aloitamme tänään verbeillä? **Katri Särkkä** ehdottaa **Ala-a el-Abdullahille**. El-Abdullah on ollut Suomessa nyt "tasan 55 päivää" ja toivoo saavansa jäädä. On siis opittava hankala kieli. Tietokoneinsinööri puhuu jo bosniaa, arabiaa ja englantia. Suomen kieltä hän kuvailee painajaismaisen vaikeaksi.

KÄÄNNÄ ➔

” Meillä on mahdollisuus antaa asukkaille tunne siitä, että he ovat tervetulleita Suomeen. ”

SATU VAARA

Viereisen pöydän ääressä puhutaan ranskaa. **Aymen Mersni** on kulkenut Tunisiasta Italian, Saksan, Hollannin, Tanskan ja Ruotsin kautta Suomeen.

– Kiitoos pallijon, lausuu **Aino Davidsson** hitaasti. Mersni kuuntelee tarkkaan, toistaa perässä ja hymyilee.

Riia Järvenpää kehuu oppilaansa **Kateryna Subitovan** nopeaa oppimistahitia. Itämaisia kulttuureita ja kansainvälisiä politiikkaa Ukrainassa opiskellut Subitova puhuu äidinkieltensä lisäksi englantia, turkkia ja indonesiaa. Suomi on kuitenkin se kaikista vaikein.

– Hankalampaa kuin indonesia, Subitova vakuuttaa.

Kirjava joukko vapaaehtoisia

Muuttolinnut-ryhmän vapaaehtoiset ovat kirjavaa porukkaa. Mukana on esimerkiksi sosiaalialan opiskelijoita, kansainvälisen kaupan ammattilaisia, arkkitehteja ja matkatoimistovirkailijoita.

Vapaaehtoisia motivoi opettamisen ilo ja halu auttaa. Taustalla on myös tarve näyttää suomalaisen yhteiskunnan lempeämmät kasvot. Ympäröivän yhteiskunnan kiristyvät asenteet maahanmuuttajia kohtaan puistattavat.

– Vastaanottokeskuksessa on mahdollisuus antaa asukkaille tunne siitä, että he ovat tervetulleita Suomeen, Satu Vaara kertoo.

Kielitunneilla ollaan uutisotikoita lähempänä maailman tapahtumia. Jotkut kielitunnille osallistuvista kertovat avoimesti tilanteestaan, esimerkiksi sodan jalkoihin jääneistä perheistään.

Tunneilla keskitytään kuitenkin kielinopiskeluun, eikä udella liikoja menneisyydestä. Pyrkimyksenä on antaa

rento ympäristö uuden kielen oppimiselle.

Apua alakuloon

Enrico Roverato oli muutama vuosi sitten kahden vaiheilla: jäädäkö Suomeen vai palatako Italiaan. Hän oli saanut Aalto-yliopistossa tutkinnon tehtyä, muttei tuntenut oloaan kotoisaksi Suomessa. Äiti kannusti kokeilemaan vapaaehtois töitä.

– Sillä kerralla taisimme katsoa Chaplinia, **Anu Seppälä** muistelee ensimmäistä kohtaamistaan Roveraton kanssa. Se tapahtui kaksi vuotta sitten Punaisen Ristin ToimintaTorstai-nimisessä ryhmässä. Ryhmäläiset tekivät yhdessä retkiä, askartelivat, leipoivat ja katsoivat elokuvia.

Roveratolla ja Seppälällä oli yhteinen kotimatka. Toisen kerhotapaamisen jälkeen Roverato uskaltautui tekemään aloitteen ja pyysi Seppälää kahville. Myöntävä vastaus yllätti.

– En edes tiennyt, minne täällä viettäen nainen kahville, Roverato kertoo. Kaksikko sai tyytyä juuri sulkemaisillaan olevaan kahvilaan Kampissa. Lyhyessä vartissa selväksi, että molemmat olivat kiinnostuneita samoista asioista.

– Viimeinkin tapasin jonkun, joka halusi lähteä vaeltamaan, hiihtämään ja retkeilemään, Seppälä toteaa tyytyväisenä. Pariskunta on edelleen yhdessä, ja molemmat ovat jatkaneet myös Punaisen Ristin vapaaehtoisina.

Odottamattomat seuraukset

Roverato ja Seppälä istuvat omien pöytäryhmiensä ääressä opettamassa suo-

1 Satu Vaara on Muuttolintujen toinen vastuopettaja. Hän käy Farhad Ahkbaen kanssa läpi suomen kielen perusteita.

Satu Vaara är en av ansvars lärarna i Flyttfåglaerna. Hon repeterar grunderna i finska med Farhad Ahkbae.

2 Riia Järvenpää kehuu Kateryna Subotinan olevan nopea oppija.

Riia Järvenpää konstaterar att Kateryna Subotina lär sig snabbt.

3 Enrico Roverato opettaa suomen kieliopin perusteita Mohammed Jafarille.

Enrico Roverato undervisar Mohammed Jafar i finsk grammatik.

mea. Roverato on muuttanut suomen kielen opiskelijasta suomenopettajaksi.

– Insinööriin logiikasta saattaa olla apua, Roverato pohtii. Myös omakohtaiset kokemukset suomen opiskelusta auttavat: Roverato joutui opiskelemaan kielen alusta alkaen kielioppisääntöjä myöten. Anu Seppälä on toiminut Muuttolintujen toisena vastuuvetäjänä viime vuodesta alkaen.

Tämänkertainen kielitunti on loppuillaan. Salissa sekoittuu vielä arabia, italia, ranska ja suomi. Moni valittelee, että opetuskertoja on vain kerran viikossa. Muuttolinnut-ryhmän ajatuksena onkin toimia varsinaisen vastaanottokeskuksen kolmesti viikossa järjestämän suomenopetuksen täydentäjänä.

Muuttolinnut-ryhmä kuuluu Punaisen Ristin Töölön osaston toimintaan. Sen erityisosaamisalueita ovat monikulttuurisuus- ja nuorisotoiminta. Ryhmä sai alkunsa Kyläsaaren vastaanottokeskuksessa vuonna 2011. Sieltä Muuttolinnut siirtyivät Punavuoreen ja lopulta Kaarlenkadulle. Alun perin ryhmä toimi Punaisen Ristin koululaisille suunnatun LäksyHelppi-nimikkeen alla. Koska opiskelijat koostuvat nykyään lähinnä aikuisista vastaanottokeskuksen asukkaista, nimeä ollaan muuttamassa Kaarlenkadun Kieliklubiksi.

Tunnin jälkeen vapaaehtoiset kokoavat monisteet kansioihin, oppilaat kiit-

Mukaan kansainväliseen toimintaan!

Kaikki ovat tervetulleita mukaan Suomen Punaisen Ristin kansainväliseen toimintaan. Tarjolla on esimerkiksi ystävätoimintaa, kielikerhoja, läksykerhoja, kansainvälisiä klubeja, monikulttuurista leiritoimintaa ja asumistointia, jossa vapaaehtoinen auttaa uutta tulijaa uuteen kotiin ja asuinympäristöön asettumisessa.

Lue lisää Punaisen Ristin kansainvälisestä toiminnasta ja ilmoittaudu mukaan osoitteessa www.punainenristi.fi/vapaaehtoiseksi!

tävät opettajaan ja opettajat oppilaitaan. Vapaaehtoiset vaikuttavat pirteittä, vaikka monella on takana kielitunnin lisäksi pitkä työpäivä. Opettaminen antaa energiaa ja iloa pitkänkin päivän jälkeen, Satu Vaara kertoo. Kaksi vuotta vapaaehtoisena toimineelle Aino Davidssonille kaikkein antoisinta on itse oppimisen seuraaminen.

– Se kun opiskelija edistyy, se on niin palkitsevaa, hän kuvailee.

Anu Seppälä haluaa vielä muistuttaa vapaaehtoistyön odottamattomista ja myönteisistä seurauksista.

– Oma intuitiivinen kannattaa seurata ja lähteä mukaan, siitä voi seurata suuriakin positiivisia muutoksia, Seppälä sanoo. ●

Reseledare för flyttfåglar

I rödakorsgruppen Flyttfåglar visar frivilliga nykomlingar att det finländska samhället har ett vänligt ansikte.

TEXT VEERA MOLL FOTO LIISA TAKALA

KLOCKAN ÄR HALV SJU en måndag kväll. I övre våningen på mottagningscentralen på Karlsgatan i Helsingfors ordnar rödakorsvolontärer borden i mindre grupper och plockar fram undervisningsmaterial. En lektion i finska med gruppen Flyttfåglar (fi. Muuttolinnut) ska börja.

Lektionen inleds med att deltagarna delas in i nivågrupper. För några är det första gången, medan största delen är bekanta från förr.

Flyttfåglar-gruppens ansvarsledare **Satu Vaara** berättar att man aldrig vet om man träffar en given elev nästa gång eller inte. En invånare som väntar på asylbesked kan när som helst flyttas till en annan mottagningscentral. Många utvisas. Förra året gick 1 346 av de 3 651 personer som ansökte om asyl stanna i Finland. Trots osäkerheten är intresset för att lära sig finska stor, säger Vaara.

– Kanske vi ska börja med verb idag? föreslår **Katri Särkkä** för **Ala-a el-Abdullahi**. El-Abdullah har varit i Finland "exakt 55 dagar" och hoppas få stanna. Då gäller det att lära sig det besvärliga språket. El-Abdullah är dataingenjör och talar redan bosniska, arabiska och engelska. Finskan känns svår trots det: en mardröm.

Vid bordet intill talas det franska. **Aymen Mersni** har kommit från Tunisien till Finland via Italien, Tyskland, Holland, Danmark och Sverige.

– Kiitoos palljion, säger **Aino Davidsson** långsamt. Mersni lyssnar noga, upprepar sedan och ler.

Riia Järvenpää berömmar sin elev **Kateryna Subitovas** snabba inlärningsförmåga. Subitova har studerat österländska kulturer och internationell politik i Ukraina och talar förutom sitt modersmål också engelska, turkiska och indonesiska. Men finska är nog allra svårast.

– Besvärligare än indonesiska, försäkras hon.

En brokig grupp frivilliga

Volontärerna i gruppen Flyttfåglar är en brokig samling. Några studerar inom socialbranschen, någon arbetar med internationell handel, andra är arkitekter eller resebyråtjänstemän.

Alla motiveras de av glädjen att undervisa och viljan att hjälpa. De känner också ett behov att visa att det finländska samhället också har ett vänligt ansikte. De allt hårdare attityderna mot invandrare i samhället omkring oss känns inte bra.

– På mottagningscentralen har vi möjlighet att ge invånarna en känsla av att de är välkomna i Finland, säger Satu Vaara.

På språklektionerna kommer man världshändelser närmare än i nyhetsrubrikerna. En del av dem som deltar i lektionerna berättar öppet om sin situation, till exempel att familjen har splittrats av krig.

På lektionerna ligger fokus ändå på språkstudier och ingen ställer påträngande frågor om det förflutna. Målet är att skapa en avslappnad miljö för att underlätta språkinläringen.

Glädje i mörkret

För ett par år sedan kände **Enrico Roverato** sig splittrad: skulle han bli kvar i Finland eller återvända till Italien? Han hade avlagt sin examen vid Aalto-universitet, men kände sig inte hemmastadd i Finland. Hans mamma uppmuntrade honom att prova på frivilligarbete.

– Jag tror vi tittade på Chaplin den gången, minns **Anu Seppälä** sitt första möte med Roverato. Det var för två år sedan i en rödakorsgrupp vid namn ToimintaTorstai (ung. Aktiv Torsdag). Gruppmedlemmarna gjorde utfärder, pysslade, bakade och såg på filmer tillsammans.

För Roverato och Seppälä gick hemvägen åt samma håll. Efter den andra klubbträffen tog Roverato mod till sig och bad Seppälä komma på kaffe. Snabbt stod det klart att de var intresserade av samma saker.

– Äntligen träffade jag någon som ville ut och fotvandrade, skida och campa, konstaterar en nöjd Seppälä.

De två är fortfarande ett par och båda har också fortsatt som rödakorsvolontärer. Roverato är en av språkklubbens ledare och sedan förra året har Seppälä varit den andra ansvarsledaren i gruppen.

Dagens lektion närmar sig sitt slut. Volontärerna samlar ihop kopiorna, eleverna tackar sina lärare och lärarna tackar eleverna.

De rödakorsfrivilliga verkar pigga trots att många av dem inte bara har undervisat en lektion utan jobbat en hel dag före det. Att undervisa ger energi och glädje även efter en lång dag, säger Satu Vaara. Aino Davidsson har varit frivillig i två år och tycker att det bästa är att få följa med hur folk lär sig.

– Det är så givande när en elev gör framsteg, säger hon. ●

Lär mer om Röda Korsets internationella verksamhet och anmäl dig på www.rodakorset.fi/kom-med!